

Szkolny Program Wychowawczo -Profilaktyczny

**LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE im. Tadeusza Kościuszki
STUDIUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MAGO w Bielsku-Białej**





1) Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa z dnia 7 września 1991r.o Systemie Oświaty (tekst jednolity z dnia 7 września 1991 r.o systemie oświaty(Dz. U. z 2024 r. poz. 750 i 854).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854), Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r.w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2023r. poz.2572 z późn. zm.).
- Ustawa o ochronie małoletnich z 15 lutego 2024r.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109;).
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.
- (tekst jednolity - Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55; z późn. zm.) ostatnia nowelizacja z dnia 8 kwietnia 2010 r. - o zmianie ustawy
- o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 529).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami - ostanía zmiana: Ustawa z 16 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz. U. z 2009 r. Nr 144, poz. 1175).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485; z późniejszymi zmianami). Ostatnia zmiana: Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2010 r. Nr 213, poz.1396) - data wejścia w życie i obowiązywania – 27 listopada 2010 r.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia17 listopada 2010 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2023r. poz.2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz.1249).
- Statut Szkoły



2) Wprowadzenie

Jednym z priorytetów współczesnej oświaty stała się dbałość o podniesienie efektywności oddziaływań wychowawczych szkoły. W związku z tym szkoła winna być nie tylko instytucją wychowawczą, ale także środowiskiem, w którym znaczące miejsce zajmują działania profilaktyczne.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka. W związku z tym adresatami niniejszego programu są: RODZICE – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie dziecka, MŁODZIEŻ ucząca się w szkole oraz NAUCZYCIELE realizujący powyższy program.

WYCHOWANIE to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. PROFILAKTYKA to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Podstawowym celem Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest podejmowanie skoordynowanych działań zmierzających do nabywania przez uczniów następujących cech:

- **samodzielność** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.
- **odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych.
- **twórczość** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem.
- **moralność** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia, **odznacza się tolerancją, poszanowaniem godności każdego człowieka i poczuciem sprawiedliwości.**

Filarami szkolnych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych są:

- **informacja** – dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia,
- **komunikowanie się** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerość i otwartość w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grup,
- **współdziałanie** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami,
- **modelowanie** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi,



- **doświadczenie** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne, i refleksyjne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi,
- **możliwość wyboru** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych.

W ramach programu podejmuje się działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne dążące do wielopoziomowego rozwoju człowieka poprzez kształtowanie pozytywnych wzorców zachowania przygotowujących do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, rodzinnym i zawodowym.

1. Podejmowane działania mają na celu zapobieganie zachowaniom ryzykownym prowadzącym często do naruszania obowiązujących norm, zasad, obowiązującego prawa- np. przemoc, różnego rodzaju uzależnienia.
2. Działania wychowawcze dążą do rozwoju człowieka dojrzałego w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Działania są podejmowane wspólnie z rodzicami uczniów oraz instytucjami społecznymi, w szczególności służbami mundurowymi, mają na celu pełny rozwój człowieka w atmosferze poszanowania dla jednostki i potrzeb innych osób.
3. Działania edukacyjne mają na celu poszerzenia wiedzy z zakresu różnego rodzaju uzależnień oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresujących i konfliktowych. Działania te obejmują nie tylko uczniów, ale również nauczycieli i pracowników szkoły oraz rodziców z zakresu rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.
4. Działania informacyjne obejmują zakresem uczniów, rodziców oraz nauczycieli i pracowników szkoły poprzez przekazywanie informacji o procedurach obowiązujących w szkole i przepisach prawnych szczególnie w zakresie zapobiegania uzależnieniom oraz ofercie pomocy ze strony szkoły i innych placówek poza szkolnych.
5. Działania profilaktyczne kierowane są do ogółu społeczności uczniowskiej (profilaktyka uniwersalna), do uczniów narażonych na zachowania ryzykowne (profilaktyka selektywna) i do uczniów wykazujących symptom zażywania środków odurzających lub przejawiających inne zachowania ryzykowne (profilaktyka wskazująca). Podejmowane działania opierają się na programach rekomendowanych jak również na działaniach autorskich wspierających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji wychowawczej Liceum przy użyciu następujących narzędzi:

- rozmowy indywidualne, wywiady – prowadzone z rodzicami przez nauczycieli, wychowawców,
- obserwacja zachowań uczniów na przerwach, lekcjach, podczas zajęć specjalistycznych, dodatkowych, a także na wycieczkach, wyjściach, i innych formach zajęć prowadzona na bieżąco przez nauczycieli i wychowawców,
- analiza niepowodzeń szkolnych – dokonywana każdorazowo po zakończonym semestrze,
- analiza dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej,
- analiza wyników egzaminów maturalnego,



- analiza losów absolwentów,
- ankiety przeprowadzane w ramach monitorowania jakości pracy szkoły,
- ankiety monitorowania sytuacji wychowawczej.

Nadrzędnym celem naszej działalności jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowego młodego człowieka w oparciu o ponadczasowe wartości takie jak: **prawda, dobro, odpowiedzialność obywatelska, społeczna, patriotyzm, piękno i tolerancja**. Celem jest dążenie do wychowania dobrych, kulturalnych i odpowiedzialnych ludzi, którzy w życiu zawodowym, społecznym i osobistym osiągną sukces na miarę swoich możliwości. Ważnym aspektem wychowawczym szkoły jest kształtowanie postaw ogólnoludzkich, prospołecznych i obywatelskich opartych na tolerancji, kreatywności, empatii i asertywności. Szczególna uwaga jest zwracana na wyrabianie w uczniach właściwych umiejętności interpersonalnych, eliminowanie agresji słownej i fizycznej. Pragniemy ich wyposażyć w taki zasób wiedzy i umiejętności, aby stali się ludźmi samodzielnymi, otwartymi na wiedzę i poszukującymi ciągle nowych wyzwań. Szczególną uwagę zwracamy na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby przygotować naszych uczniów do życia we współczesnym świecie, funkcjonowania w służbach mundurowych, instytucjach z nimi powiązanych, społeczności lokalnej oraz czynnego udziału w życiu kulturalnym. Zależy nam, aby stworzyć szkołę efektywną, przyjazną i twórczą.

Chcemy zapewnić najwyższą jakość edukacji.

Dlatego w naszej szkole:

- Uczymy miłości do ojczyzny, patriotyzmu i poczucia tożsamości narodowej, państwowej, regionalnej.
- Uczymy funkcjonowania służb mundurowych, ich organizacji, roli i znaczenia w historii i współczesności.
- Uczymy sumiennego wypełniania obowiązków, podejmowania wysiłków na rzecz dobra wspólnego, przestrzegania praw normujących życie społeczne.
- Wspieramy aktywność fizyczną i nabywanie umiejętności koniecznych do funkcjonowania w „mundurze”.
- Kształtujemy postawy prozdrowotne, proekologiczne.
- Wspieramy uczniów zdolnych.
- Kształtujemy umiejętności niezbędne do funkcjonowania we współczesnym świecie.
- Dbamy o wysoką, jakość kształcenia i wychowania.
- Pomagamy uczniom w rozwiązywaniu problemów, trudności pojawiających się w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Absolwent naszej szkoły:

1. Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystać z nowoczesnych metod i źródeł informacji.
2. Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać; jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich.
3. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji.
4. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.
5. Ma wykształcone postawy prospołeczne, obywatelskie w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych.



6. Potrafi łączyć działanie samodzielne, kreatywne z postawami prospołecznymi, charakteryzuje się wrażliwością, empatią.
7. Charakteryzuje się wysokim stopniem kultury osobistej, odpowiedzialnością za słowa i czyny.
8. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną, prezentuje postawę prozdrowotną.
9. Dbą o środowisko, ma świadomość budowania postawy proekologicznej.
10. Jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej, zwłaszcza w przygotowaniu do funkcjonowaniu w służbach.
11. Umie zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych.

Zadania nauczycieli i wychowawców

Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego człowieka. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Swoje oddziaływania wychowawcze nauczyciele realizują w procesie dydaktycznym przez akcentowanie wychowawczych treści i postaw w konkretnych jednostkach tematycznych zgodnie z programami nauczania. Ponadto każdy nauczyciel wywiera określony wpływ na uczniów swoją postawą i osobowością w bezpośrednich, także pozalekcyjnych kontaktach z młodzieżą. W świadomym i metodycznym wychowaniu szkolnym ma to być wpływ pozytywny i służyć wszechstronnemu i harmonijnemu rozwojowi młodego człowieka.

Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- dążenie do zapewnienia realizacji zajęć specjalistycznych, dodatkowych związanych ze służbami mundurowymi,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pracownikami niepedagogicznymi, funkcjonariuszami służb mundurowych .

Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,



- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z przedstawicielami służb mundurowych,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- współpraca z wychowawcami klas.

Psycholog / Pedagog

- diagnozowanie potencjalnych możliwości uczniów,
- analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz negatywnego zachowania ucznia,
- działania profilaktyczne w celu zapobiegania pojawianiu się problemów,
- doradztwo w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu.



- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb-zajęcia z uczniami
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.



3) Współpraca z rodzicami

Dobre efekty pracy szkoły są ściśle związane ze współpracą z rodziną. Faktyczny wpływ rodziców na edukację zależy od ich poglądów i gotowości do udziału w życiu szkoły. Jest kreowany w interakcjach między rodzicami a szkołą, rodzicami a nauczycielami. Szkoła podejmować będzie różnorodne działania w kierunku wzmocnienia i rozszerzenia działań rodziców na rzecz szkoły, uaktywnienia rad klasowych i współdecydowanie w sprawach szkoły.

Cele współpracy z rodzicami:

1. Współdziałanie z rodzicami w sprawach wychowawczych - ujednoczenie wymagań i form oddziaływania wychowawczego, nauczycieli i rodziców.
2. Utrzymywanie stałych kontaktów z rodzicami - przekazywania im rzetelnej informacji na temat dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce.
3. Tworzenie pozytywnej atmosfery w kontaktach z rodzicami.
4. Poszerzanie wiedzy pedagogicznej rodziców.
5. Angażowanie rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły (pomoc materialna, współudział w organizowaniu zajęć wychowawczych w klasie, współdecydowanie w sprawach szkoły, udział w imprezach i uroczystościach szkolnych, itp.) poprzez:
 - zebrania z rodzicami, zebrania Rady Rodziców, dziennik elektroniczny oraz kontakt indywidualny,
 - listy pochwalne dla rodziców wyróżniających się uczniów, wyrażanie uznania rodzicom aktywnie współpracującym ze szkołą.

4) Działalność samorządowa uczniów

Celem wychowania do samorządności jest m.in.:

- Przygotowanie do życia obywatelskiego.
- Kształtowanie postaw społecznych.
- Wychowanie dla demokracji, uczenie się form współżycia społecznego.
- Kształtowanie charakteru: obowiązkowość i punktualność, odpowiedzialność, rzetelność, zaradność.
- Zapewnienie młodzieży poczucia godności i wolności osobistej, prawa do odrębności przekonań, tolerancja dla innych.
- Wzajemne wspieranie się, współdziałanie, współodpowiedzialność za losy jednostek i grupy.
- Realizacja idei autentycznego partnerstwa w stosunkach uczniów z dorosłymi.
- Wyzwalanie zdolności organizacyjnych, kierowniczych i pomysłowości.
- Tworzenie warunków do zaistnienia samokontroli, samooceny i samodyscypliny.
- Wdrażanie do poszanowania wspólnego dobra i odpowiedzialności za nie.



Rozwijanie poczucia bycia współgospodarzem szkoły to:

- Współdziałanie w realizowaniu zadań dotyczących działalności szkoły, np. opiniowanie zapisów w dokumentach szkolnych.
- Umożliwienie składania propozycji dotyczących społeczności uczniowskiej.
- Stosowanie procedur demokratycznych w działalności społeczności uczniowskiej w wyborach przedstawicieli uczniów w SU.
- Przeprowadzanie ankiet dotyczących życia szkoły.
- Uczestnictwo w działaniach na rzecz promocji LO poprzez organizację imprez i projektów.

Działalność kulturalna, rozrywkowa i sportowa na terenie szkoły:

- Organizacja imprez szkolnych.
- Nawiązanie kontaktów z Młodzieżową Radą Miasta.
- Organizacja szkolnych rozgrywek sportowych- przygotowanie do udziału w rozgrywkach miejskich, wojewódzkich.
- Organizacja spotkań z ludźmi kultury, warsztatów artystycznych- organizacja wyjazdów, wyjazdów do placówek kultury, itp.

Współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi, udział w życiu miasta, regionu;

- Współpraca ze szkołami podstawowymi w Bielsku-Białej i regionie.
- Współpraca z Młodzieżową Radą Miasta.
- Współpraca z wojskiem, policją i innymi służbami-udział w realizowanych przez te służby zadaniach, projektach.
- Współpraca ze Stowarzyszeniem POLSKA-ŚWIAT.
- Współpraca z uczelniami i szkołami wyższymi-udział w dniach otwartych.
- Udział w spotkaniach, warsztatach poświęconych problematyce młodzieży, samorządności uczniowskiej, działalności charytatywnej.
- Udział w uroczystościach i imprezach organizowanych w mieście i regionie – patriotycznych, kulturalnych, sportowych, charytatywnych, itp.
- Propagowanie aktywności w działaniu w różnych organizacjach na terenie miasta i dzielenie się doświadczeniami.



5) Zadania programu

Obszar I ROZWÓJ OSOBISTY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka	Wspomaganie umiejętności samopoznania: <ul style="list-style-type: none">wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny,wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron),wdrażanie do autorefleksji	<ul style="list-style-type: none">zajęcia warsztatowezajęcia integracyjnegodziny z wychowawcąkoła zainteresowańkonsultacjeimprezy edukacyjne i innelekcje przedmiotoweudział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych	<ul style="list-style-type: none">dyrekcjawychowawcynauczyciele przedmiotówprowadzący zajęcia wojskowe i policyjne, instruktorzy
	Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: <ul style="list-style-type: none">wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron.kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunkuUmiejętność wykorzystania własnego potencjału:motywowanie do nauki i rozwoju,rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań		



	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudzanie ciekawości poznawczej; kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, • wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, • wspieranie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe • zajęcia integracyjne • godziny z wychowawcą • koła zainteresowań • konsultacje • imprezy edukacyjne i inne • lekcje przedmiotowe • udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele przedmiotów • prowadzący zajęcia wojskowe i policyjne, instruktorzy
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia: <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, • rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem. 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe • lekcje biologii, WDŻ, EdB • godziny z wychowawcą • kurs ratownictwa medycznego • zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny • spotkania ze specjalistami • realizacja programów prozdrowotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • opiekun SU • nauczyciele: biologii, w - f, WDŻ, EdB, zajęć wojskowych i policyjnych, • wychowawcy • opiekunowie kół zainteresowań
	Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie: <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, • ukształtowanie postawy • wstrzemięźliwości i niezależności. 		



	<p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie znaczenia higieny osobistej, • promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, aktywność, fizyczna • propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. 		
--	---	--	--

Obszar II ROZWÓJ SPOŁECZNY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole</p>	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współżycia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów klas I, ich rodziców z dokumentami szkolnymi • uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie • promowanie zasad kulturalnego zachowania się • kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb • wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych oraz akceptowanych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia warsztatowe i integracyjne • godziny z wychowawcą • aktywne metody lekcji, • zajęcia specjalistyczne pozalekcyjne • zajęcia dzień-noć/bytowanie/ • wycieczki, imprezy • zawody sportowe, konkursy szkolne, pozaszkolne • działalność SU 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele przedmiotów • prowadzący zajęcia wojskowe i policyjne, instruktorzy • opiekun SU



Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	Eliminowanie zachowań agresywnych: <ul style="list-style-type: none">• rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych,• kształtowanie postaw odrzucających przemoc,• kształtowanie umiejętności asertywnego, nieagresywnego rozwiązywania konfliktów• przedstawiania własnych potrzeb• i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi.	<ul style="list-style-type: none">• działalność charytatywna• realizacja programów profilaktycznych, zdrowotnych, wychowawczych• przygotowanie autorskich działań związanych z kulturą, profilaktyką, sportem• udział w realizacji zadań służb mundurowych• aktywny udział w uroczystościach państwowych, religijnych, miejskich, wojewódzkich• zapoznanie z przepisami prawa szkolnego• organizacja zebrań i spotkań z rodzicami	
	Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych: <ul style="list-style-type: none">• wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć,• rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii,• wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb w sposób akceptowany społecznie,• kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym, z dorosłymi,• kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się• w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych		



Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych: <ul style="list-style-type: none">włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas I,kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkołyi akceptacji obowiązków szkolnych,tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły,kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności wdrażanie doposzanowania mienia społecznego.	<ul style="list-style-type: none">godziny z wychowawcąlekcje historii, WOS, j. polskiegozebrania z rodzicamiwybory samorządu szkolnego i klasowegopasowanie na kadetadokumentowanie życia szkoły –szkolna strona internetowa,działalność SUwolontariat,zajęcia dotyczące tolerancji oraz antydyskryminacyjne,poznawanie konsekwencji działań niezgodnych z prawem, proceduramipoznawanie różnych kultur, tradycji	<ul style="list-style-type: none">dyrekcjawychowawcynauczyciele przedmiotówopiekun SUprowadzący zajęcia wojskowe i policyjne, instruktorzy
	Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków: <ul style="list-style-type: none">zapoznanie uczniów z ich prawami, obowiązkami szkolnymi, społecznymi,monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego,eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartychw Statucie, regulaminach szkolnych		



Kształtowanie postaw patriotycznych	Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju: <ul style="list-style-type: none">wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju,zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową,		
	Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi: <ul style="list-style-type: none">kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa,wzmacnianie patriotyzmu lokalnego,kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy,wzmacnianie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej,	<ul style="list-style-type: none">organizacja szkolnych imprez, okolicznościowych,obchody uroczystości i świąt służb mundurowychuroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych ,konkursy, wystawy,wycieczki do muzeum, wyjścia na wykłady, warsztaty itp.	<ul style="list-style-type: none">dyrekcjawychowawcynauczyciele historii, WOS, geografii, j. polskiego, j. obcychopiekun SUnauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych
	Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych: <ul style="list-style-type: none">kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich,kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystościi eksponowania symboli narodowych i państwowych,wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej	<ul style="list-style-type: none">lekcje historii, WOS, języka polskiego, godziny z wychowawcą,wystawy bibliotecznewspółpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów,	



Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych	Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody: <ul style="list-style-type: none">• propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego,• tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody,• ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych		
	Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego: <ul style="list-style-type: none">• kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość,• motywowanie do uczestniczenia• w ochronie środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none">• godziny z wychowawcą• lekcje, wystawy biblioteczne• lekcje biologii, geografii, chemii• akcje ekologiczne, wystawy, konkursy, wycieczki• akcje organizowane przez SU	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja• wychowawcy• nauczyciel biologii, geografii, chemii, fizyki• opiekun SU
	Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne: <ul style="list-style-type: none">• wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji• o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy,• promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych,• inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu.		



Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych	Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji: <ul style="list-style-type: none">• pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach,• zapoznanie ze strukturą szkolnictwa pomaturalnego i policealnego• zapoznanie z kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu,• zapoznanie z zasadami naboru do szkół oraz uczelni w systemie elektronicznym.	<ul style="list-style-type: none">• lekcje przedmiotowe – realizacja treści związanych z doradztwem zawodowym zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów• warsztaty dla klas II,III,IV• godziny z wychowawcą• eksponowanie publikacji związanych z doradztwem zawodowym• spotkania z przedstawicielami zawodów,• spotkania z przedstawicielami szkół, uczelni• udział w targach edukacyjnych• konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem• spotkania z rodzicami• udział w akcjach, imprezach, np. Ogólnopolski Tydzień Kariery, Targi Edukacyjne	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja• doradca zawodowy• pedagog, psycholog• wychowawcy• nauczyciele przedmiotów• przedstawiciele służb mundurowych i instytucji wspierających planowanie kariery
	Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji: <ul style="list-style-type: none">• wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji,• wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji oraz ograniczeń,• uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci		
	Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej: <ul style="list-style-type: none">• wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia		



	<ul style="list-style-type: none">• uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy• wspomaganie w procesie wyboru służb mundurowych• wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych,• w dokonywaniu samooceny, ustaleniu mocnych stron		
	<p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none">• kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów,• wskazywanie następstw chybionych wyborów.		



6) Obszar III PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, • doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, • przeciwdziałanie agresji w szkole, • eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • godzina z wychowawcą, • lekcje EdB • zajęcia warsztatowe • udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów • realizacja programów profilaktycznych • działania mediacyjne oraz interwencyjne • diagnozowanie zachowań uczniów • kurs ratownictwa medycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • pedagog, psycholog • nauczyciele • nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych • przedstawiciele służb mundurowych • nauczyciele w – f
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, • kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, • monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, • uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, 	<ul style="list-style-type: none"> • godzina z wychowawcą, • lekcje EdB • zajęcia warsztatowe • treningi asertywności • udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów • realizacja programów profilaktycznych • działania mediacyjne oraz interwencyjne • diagnozowanie zachowań uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • koordynator ds. bezpieczeństwa • wychowawcy • pedagog, psycholog • nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych • przedstawiciele służb mundurowych • nauczyciel w – f



	<p>aktywnością w okresach wolnych od nauki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa, • uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania trafnych decyzji w sytuacjach trudnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka • propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja) 	<ul style="list-style-type: none"> • godzina z wychowawcą, • lekcje WDŻ • zajęcia warsztatowe • treningi asertywności • udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów • realizacja programów profilaktycznych współfinansowanych przez gminę • działania mediacyjne oraz interwencyjne • zebrania i spotkania z rodzicami • sporządzanie listy instytucji udzielających wsparcia oraz pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • kierownicy zajęć specjalistycznych, wychowawcy • pedagog, psycholog • nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych
	<p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, • stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, • wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. 		
	<p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. 		



	<p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, 		
<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych oraz edukacyjnych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska nieobecności:</p> <ul style="list-style-type: none"> monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzeganie procedur szkolnych współpraca z rodzicami rozmowy z uczniem współpraca z policją, sądem konsultacje pedagoga/psychologa monitorowanie frekwencji 	<ul style="list-style-type: none"> dyrekcja wychowawcy pedagog/psycholog nauczyciele przedmiotów nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych
	<p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie oraz wspierających rodziców i uczniów-program stypendialny udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpraca z sądem i policją, strażą miejską 		



Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom	Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia: <ul style="list-style-type: none">• monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole,• monitorowanie występowania w szkole zachowań ryzykownych,• ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo - profilaktycznego,• badanie postaw wobec środków uzależniających,• rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole.	<ul style="list-style-type: none">• zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją• badania ankietowe uczniów i rodziców• wywiady środowiskowe• współpraca z wojskiem, policją i sądem• współpraca z instytucjami pomocowymi• konsultacje pedagoga/psychologa	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja• wychowawcy• nauczyciele• pedagog/psycholog• przedstawiciele instytucji• nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych
	Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej: <ul style="list-style-type: none">• udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie,• wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych,• współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami		



7) Obszar IV: DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYN TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów	Diagnozowanie trudności w uczeniu się: <ul style="list-style-type: none">rozpoznanie zakresu i skali zjawiska,przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem,analiza wytworów prac ucznia.	<ul style="list-style-type: none">zajęcia prowadzone przez specjalistówzajęcia warsztatowedostrzeganie i wspieranie mocnych stron uczniawspółpraca z instytucjami pomocowymi	<ul style="list-style-type: none">dyrekcjawychowawcynauczycielepedagog/psycholog
	Udzielenie pomocy: <ul style="list-style-type: none">wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój uczniaobjęcie ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną,zasady współpracy specjalista - rodzic - uczeń,		
	Eliminowanie niepowodzeń szkolnych: <ul style="list-style-type: none">korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji,monitorowanie postępów ucznia,		



Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
<p>Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec systemu wychowawczego i profilaktycznego szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas zebrań klasowych, • sondaże ankietowe, • bieżąca współpraca z Radą Rodziców, 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele
<p>Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły oraz innymi dokumentami szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnienie dokumentacji oraz omówienie najważniejszych ich zapisów podczas zebrań z rodzicami, • udostępnianie Statutu i innych dokumentów szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy nauczyciele
<p>Psychoedukacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wykłady i prelekcje o tematyce wychowawczej, profilaktycznej • z udziałem pedagoga, psychologa, terapeuty i innych specjalistów, • warsztaty umiejętności wychowawczych, • udostępnianie literatury z zakresu problematyki dojrzwania i dorosłości 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele • pedagog/psycholog
<p>Profilaktyka uzależnień</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy, pogadanki, warsztaty, prelekcje, zebrania, spotkania ze służbami mundurowymi – dostarczające wiedzy o mechanizmach i skutkach uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele zajęć wojskowych i policyjnych
<p>Umożliwienie rodzicom aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie rodzicom aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • dyrekcja • wychowawcy • nauczyciele



Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego.	<ul style="list-style-type: none">• Udostępnienie tekstów oraz omówienie najważniejszych ich zapisów .	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja
Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych	<ul style="list-style-type: none">• rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej,• sondaże ankietowe,• bieżąca współpraca z przewodniczącymi zespołów przedmiotowych	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja
Psychoedukacja	<ul style="list-style-type: none">• umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych,	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja
Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none">• kursy,• warsztaty,• rady szkoleniowe,• szkolenia,• edukacja koleżeńska.	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja• pedagog/psycholog• nauczyciele
Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych	<ul style="list-style-type: none">• Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.	<ul style="list-style-type: none">• dyrekcja• pedagog/psycholog



8) Ewaluacja i monitoring

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba).

W każdym bieżącym roku szkolny zostanie skonstruowany harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych na podstawie dokonanych ewaluacji. W harmonogramie zostaną ujęte wszystkie niezbędne działania konieczne do realizowania założonych zadań z wykorzystaniem rekomendowanych i sprawdzonych programów wychowawczo – profilaktycznych.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów? Narzędzia ewaluacji:
 - ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
 - wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
 - obserwacje,
 - analiza dokumentów.

Opracowanie programu:

Dyrektor szkoły

Pedagog, psycholog

Przewodniczący zespołów przedmiotowych.